

Resultat på nationella prov i årskurs 3, 6 och 9, läsåret 2017/18

Dokumentdatum: 2018-11-29

Diarienummer: 2018:1619, 2018:1620, 2018:1621

Sammanfattning	2
Inledning	3
Om de nationella proven	3
Underlag för resultatredovisningen	4
Användning av statistiken.....	5
Resultat på proven i svenska och svenska som andraspråk	7
Årskurs 3	7
Årskurs 6	9
Årskurs 9	11
Resultat på proven i engelska	13
Årskurs 6	13
Årskurs 9	14
Resultat på proven i matematik	16
Årskurs 3	16
Årskurs 6	17
Årskurs 9	17
Resultat på proven i naturorienterande ämnen i årskurs 9	19
Resultat på proven i samhällsorienterande ämnen i årskurs 9	21
Resultaten utifrån olika bakgrundsfaktorer	23
Statistikredovisningen på skolverkets webbplats	25
Mer om proven.....	25

Sammanfattning

Årskurs 3

- I svenska har mellan 90 och 98 procent av eleverna som deltagit, och som följer kursplanen i svenska, uppnått kravnivån i de olika delproven. Motsvarande andelar för elever som följer kursplanen i svenska som andraspråk är mellan 66 och 93 procent.
- I matematik har mellan 83 och 96 procent av eleverna som deltagit uppnått kravnivån i de olika delproven.

Årskurs 6

- I svenska har 96 procent av eleverna som deltagit, och som följer kursplanen i svenska, uppnått godkända provbetyg (A–E). Motsvarande andel för elever som följer kursplanen i svenska som andraspråk är 71 procent.
- I engelska har 94 procent av eleverna som deltagit uppnått godkända provbetyg (A–E).
- I matematik har 89 procent av eleverna som deltagit uppnått godkända provbetyg (A–E).

Årskurs 9

- I svenska har 97 procent av eleverna som deltagit, och som följer kursplanen i svenska, uppnått godkända provbetyg (A–E). Motsvarande andel bland eleverna som följer kursplanen i svenska som andraspråk är 69 procent.
- I engelska har 96 procent av eleverna som deltagit uppnått godkända provbetyg (A–E).
- I biologi har 95 procent av eleverna som deltagit uppnått godkända provbetyg (A–E), i fysik 94 procent och i kemi 94 procent.
- I geografi har 91 procent av eleverna som deltagit uppnått godkända provbetyg (A–E), i historia 85 procent, i religionskunskap 97 procent och i samhällskunskap 93 procent.

Inledning

I den här promemorian beskrivs Skolverkets statistik om resultaten från de nationella proven i grundskolan för läsåret 2017/18.¹ Inledningsvis ges en kort beskrivning av de nationella proven, vilka elever och skolenheter som ligger till grund för resultatredovisningen och hur statistiken kan användas. Vidare presenteras resultaten för proven ämnesvis för respektive årskurs. I slutet av promemorian ges en beskrivning av hur resultaten varierar mellan olika elevgrupper.

Om de nationella proven

De nationella proven är en del av lärarens bedömningsunderlag och ger inte på egen hand läraren en fullständig bild av elevens kunskaper i ämnet då inte alla delar av kursplanen prövas i de nationella proven. Proven konstrueras på uppdrag av Skolverket vid flera av landets universitet och högskolor. Den huvudsakliga utgångspunkten vid konstruktionen av nationella prov är läroplan och kursplan med kunskapskrav. Provens syfte är dels att stödja läraren vid bedömning och vid betygssättning i de årskurser där betyg ges, dels att ge underlag för en analys av i vilken utsträckning kunskapskraven uppfylls på skolnivå, på huvudmannanivå och på nationell nivå.

Nationella prov i årskurs 3

Nationella prov i årskurs 3 har funnits sedan läsåret 2008/09. Eleverna genomför prov i ämnena svenska/svenska som andraspråk och i matematik.

I årskurs 3 beskriver kunskapskraven i kursplanerna den lägsta godtagbara kunskapsnivån för en elev. Proven består av flera kortare delprov där resultaten bedöms utifrån om eleverna uppnått eller inte uppnått kravnivån på delprovet. Proven är inte konstruerade för en sammanvägning, alltså att eleven ska ha klarat ett visst antal delprov eller poäng för att anses ha klarat provet. Resultaten på delproven redovisas därför separat.

Nationella prov i årskurs 6 och 9

Nationella prov i årskurs 6 har funnits sedan läsåret 2011/12 och i årskurs 9 sedan läsåret 1997/98. De nationella proven i årskurs 6 och 9 liknar varandra till stor del. I båda årskurserna genomför eleverna prov i ämnena svenska/svenska som andraspråk, engelska, matematik. I årskurs 9 genomförs även prov i naturorienterande- och samhällsorienterande ämnen.

De nationella proven består av två till fem delprov. Eleverna erhåller ett provbetyg i respektive ämne och i svenska/svenska som andraspråk och i engelska även delprovsbetyg. Delprovsbetygen ges utifrån de förmågor som respektive delprov

¹ Uppgifterna i denna PM samlas in enligt Skolverkets föreskrifter (SKOLF5 2011:142) om uppgiftsinsamling från huvudmännen inom skolväsendet m.m., senaste ändring 2017:78.

prövar. I matematik, naturorienterande- och samhällsorienterande ämnena prövas de olika förmågorna i flera delprov och därmed ges inga delprovsbetyg, utan enbart provbetyg. För att få ett provbetyg i de olika ämnena måste eleven ha deltagit i alla delprov i ämnet.

Både delprovsbetyg och provbetyg sätts utifrån betygsskalan A–F, men provbetygen ska inte förväxlas med det betyg som sätts i slutet av varje termin från och med årskurs 6. Som tidigare nämnts ger inte provresultaten på egen hand läraren en fullständig bild av elevens kunskaper i ämnet. I de nationella proven står provbetyg A–E för att eleven uppnått kraven på provet och F står för att eleven inte nått upp till kraven på provet.

Underlag för resultatredovisningen

Uppgifterna om provresultaten har samlats in från alla huvudmän och skolenheter som har elever i årskurs 3, 6 eller 9 läsåret 2017/18. Detta inkluderar sameskolan och svenska skolor utomlands. Elever i internationella skolor ingår inte då de följer internationell, eller annat lands, läroplan.² Resultat från elever i specialskolan ingår inte heller då specialskolan genomför nationella prov i tillämpliga delar enligt föreskrift.³

Tabell 1 visar antal elever, skolenheter och huvudmän samt elevsammansättning i de olika årskurserna. Som tabellen visar finns det skillnader mellan årskurserna, vilket bör beaktas då resultaten analyseras.

Tabell 1. Elever och skolenheter vårterminen 2018.

	Årskurs 3	Årskurs 6	Årskurs 9
Antal elever	118 851	111 968	108 751
Antal skolenheter	3 584	3 132	1 633
Antal huvudmän ⁴	780	754	634
Andel (procent) elever i fristående skolor	10,4	17,8	18,7
Andel (procent) elever med eftergymnasialt utbildade föräldrar	60,2	58,3	53,9
Andel (procent) nyinvandrade och elever med okänd bakgrund ⁵	6,6	6,2	7,3

NOT: Andelarna i tabellen är beräknade på hela elevantalet, i beräkningarna ingår alltså även elever som saknar bakgrundsuppgifter.

² Avser internationella skolor med tillstånd från Skolinspektionen.

³ Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2016:70) om ämnesprov i årskurs 4, 7 och 10 i specialskolan läsåret 2017/2018;

⁴ Antal huvudmän har identifierats genom företagets, föreningens eller kommunens organisationsnummer.

⁵ De elever som i statistiken benämns nyinvandrade är elever som blivit folkbokförda i Sverige under de senaste fyra åren. Elever med okänd bakgrund avser elever som saknar uppgift om personnummer. Att uppgift om personnummer saknas kan bero på att eleven inte blivit folkbokförd i Sverige, men det kan även finnas andra orsaker till detta.

Alla elever har inte deltagit i proven och deltagandet varierar något mellan proven. Deltagandet är obligatoriskt för eleverna, men rektor har rätt att undanta en elev från att delta i ett eller flera delprov eller hela provet om det finns särskilda skäl. Redovisningen av provresultaten baseras endast på de elever som deltagit.

Otillåten spridning av delprov i årskurs 9

Inför genomförandet av de nationella proven under våren, gick Skolverket ut med information i media och till rektorer om vikten av att följa hanteringsföreskrifter och -anvisningar för de nationella proven. Under vårterminen fanns indikationer på att vissa av de nationella delproven i årskurs 9 hade varit åtkomliga på förhand. Skolverket rekommenderade då att skolan skulle använda ersättningsprov om man fick kännedom om att provet eller delar av provet blivit känt bland eleverna på skolan. Skolverket förstärkte också skolors möjlighet att kommunicera med Skolverket in på provdatum genom direktkontakt via e-post och telefon om aktuellt prov spridits eller inte. Skolverket och skolor kunde därmed snabbare hantera och eventuellt besluta om ersättningsprov skulle användas. Resultaten från ersättningsprov samlas inte in. Istället gavs instruktionen vid insamling av resultaten att ange att ”eleven ej deltagit”, vilket syftar på att ordinarie prov inte använts.

För att en elev ska få ett provbetyg behöver alla delprov vara genomförda. I underlaget till statistiken är andelen elever som har rapporterats in som ”eleven ej deltagit” märkbar för resultaten i svenska delprov C, för resultaten i engelska delprov B och delprov C, samt för resultaten i matematik. Det innebär alltså att ett provbetyg inte har kunnat beräknas och rapporteras in för dessa elever.

För provbetyget i matematik är den totala andelen elever som har rapporterats in som att ”eleven ej deltagit” så stor (närmare 76 procent) att resultaten inte kan publiceras med den kvalitet som gäller för officiell statistik enligt 3 a § lagen (2001:99) om den officiella statistiken.

Användning av statistiken

På skolenhetsnivå kan resultaten ge indikationer på vilka delar i undervisningen som fortsättningsvis bör förstärkas. Huvudmannen kan till exempel i sin verksamhetsuppföljning använda resultaten för att vidare analysera eventuella skillnader mellan de skolenheter de ansvarar för.

Det går inte helt att jämföra resultaten över tid då det skiljer sig åt mellan åren vilka kunskapsområden i kursplanen som proven prövar. Som tidigare nämnts ger inte heller provresultaten en heltäckande bild av elevernas kunskaper i ett ämne då alla delar av kursplanen inte kan prövas, eftersom proven då skulle bli för omfattande.

Skolverket återanvänder delar av proven under flera års tid och proven omfattas under denna tid av sekretess. I statistiken presenteras provresultaten därför på en övergripande nivå. En mer specifik redovisning på uppgiftsnivå förhindras av sekretessen för provet. I provresultaten i matematik och i natur- och

samhällsorienterande ämnen framgår det inte vilka delar av kursplanerna som eleverna klarar bättre eller sämre eftersom de olika förmågorna prövas i flera delprov. Redovisningen av provresultaten i engelska, svenska och svenska som andraspråk är uppdelad på olika delprov och kan därmed ge indikationer på elevernas förmågor. Metoderna för sammanvägning till provbetyg skiljer sig mellan ämnen. Jämförelser i resultaten mellan olika ämnen bör undvikas eftersom kursplanerna som proven utgår från skiljer sig åt mellan ämnena.

Resultat på proven i svenska och svenska som andraspråk

Eleverna som följer kursplanen i svenska respektive svenska som andraspråk gör samma prov, men bedömningen sker utifrån kursplanen i respektive ämne. I samband med att resultaten från proven samlas in får skolorna uppge vilken kursplan i svenska som respektive elev följer. I de fall den uppgiften inte rapporterats in kan resultaten på provet inte redovisas. Hur många elevers resultat som inte kan tas med i redovisningen på grund av att uppgift om kursplan saknas redovisas för respektive årskurs.

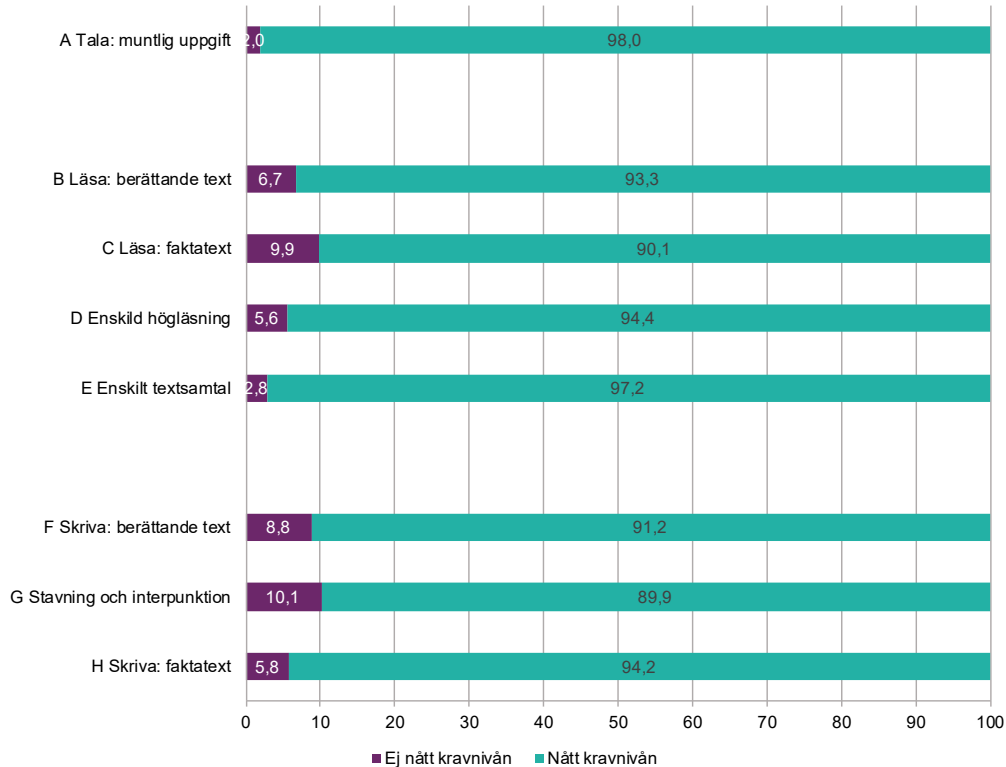
Årskurs 3

Av eleverna i årskurs 3 följer närmare 14 procent, motsvarande ungefär 16 300 elever, kursplanen i svenska som andraspråk enligt vad skolorna angivit i samband med rapporteringen av de nationella proven. För 282 elever saknas uppgift om de följt kursplanen för svenska eller svenska som andraspråk.

Provet i svenska/svenska som andraspråk består av åtta delprov som prövar förmågorna att tala/samtala, läsa och skriva. Samma förmåga kan prövas i flera delprov för att säkerställa att eleven får flera tillfällen att visa sin förmåga. Bland eleverna som följer kursplanen i svenska har närmare 97 procent deltagit i alla åtta delprov medan motsvarande andel bland elever som följer kursplanen i svenska som andraspråk är 85 procent.

Diagram 1 visar resultaten på respektive delprov för elever som följer kursplanen i svenska.

Diagram 1. Andel (procent) elever i årskurs 3 som uppnått kravnivån på de olika delproven i svenska, av de elever som deltagit i respektive delprov läsåret 2017/18.

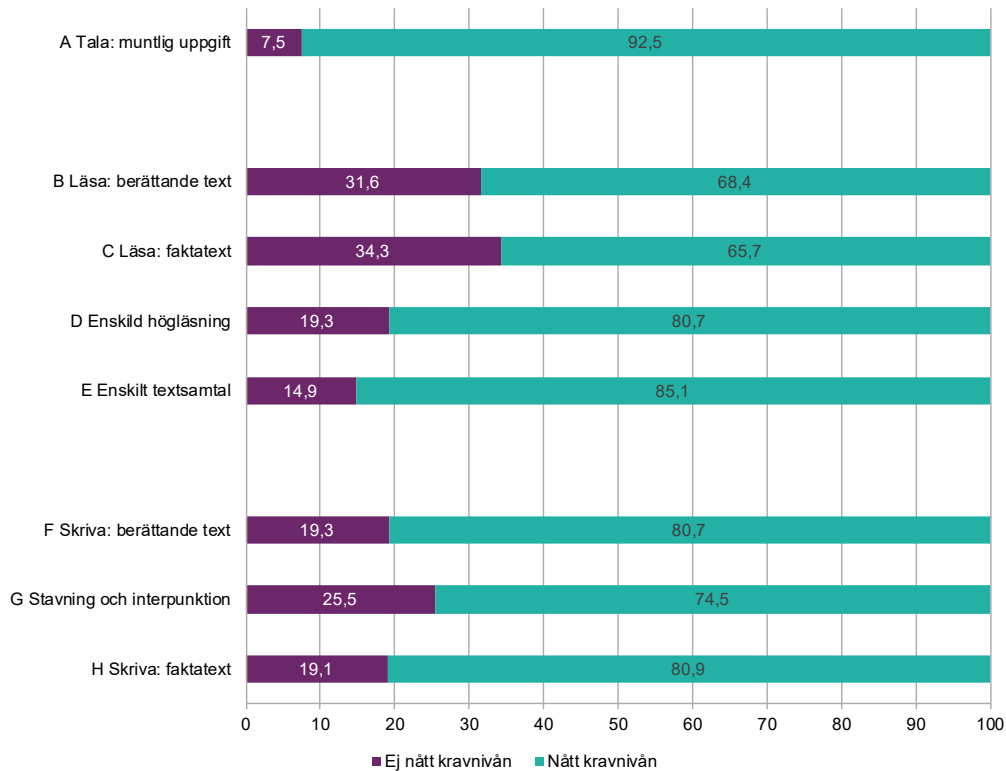

Andelen som uppnått kravnivån i de olika delproven varierar mellan 90 och 98 procent. En stor andel av eleverna har uppnått kravnivån i delprovet som prövar muntlig förmåga respektive i delprovet för enskilda textsamtal. En något mindre andel har uppnått kravnivån i delprovet som prövar enskild högläsning och i delprovet som prövar skriva faktatext. Minst andel elever har uppnått kravnivån i delprovet som prövar stavning och interpunktion.

Flickor har i högre grad uppnått kravnivån i de olika delproven än pojkar. Skillnaden är som störst i delprovet som prövar stavning och interpunktion där 95 procent av flickorna och 85 procent av pojkarna uppnått kravnivån.

Diagram 2 visar resultaten på respektive delprov för elever som följer kursplanen i svenska som andraspråk.

Diagram 2. Andel (procent) elever i årskurs 3 som uppnått kravnivån för de olika delproven i svenska som andraspråk, av de elever som deltagit i respektive delprov läsåret 2017/18.

Av de elever som följer kursplanen i svenska som andraspråk har mellan 66 och 93 procent uppnått kravnivån för de olika delproven. Liksom eleverna som följer kursplanen i svenska har störst andel elever uppnått kravnivån i delprovet som prövar muntlig förmåga. En något mindre andel har uppnått kravnivån i delprovet för enskilt textsamtal. Minst andel elever har uppnått kravnivån i delprovet som prövar läsa faktatext.

Flickor som följer kursplanen i svenska som andraspråk har i högre grad uppnått kravnivån i de olika delproven än pojkar. Liksom för flickor och pojkar som följer kursplanen i svenska är skillnaden som störst i delprovet som prövar stavning och interpunktion. Här har 81 procent av flickorna och 69 procent av pojkarna uppnått kravnivån för delprovet.

Årskurs 6

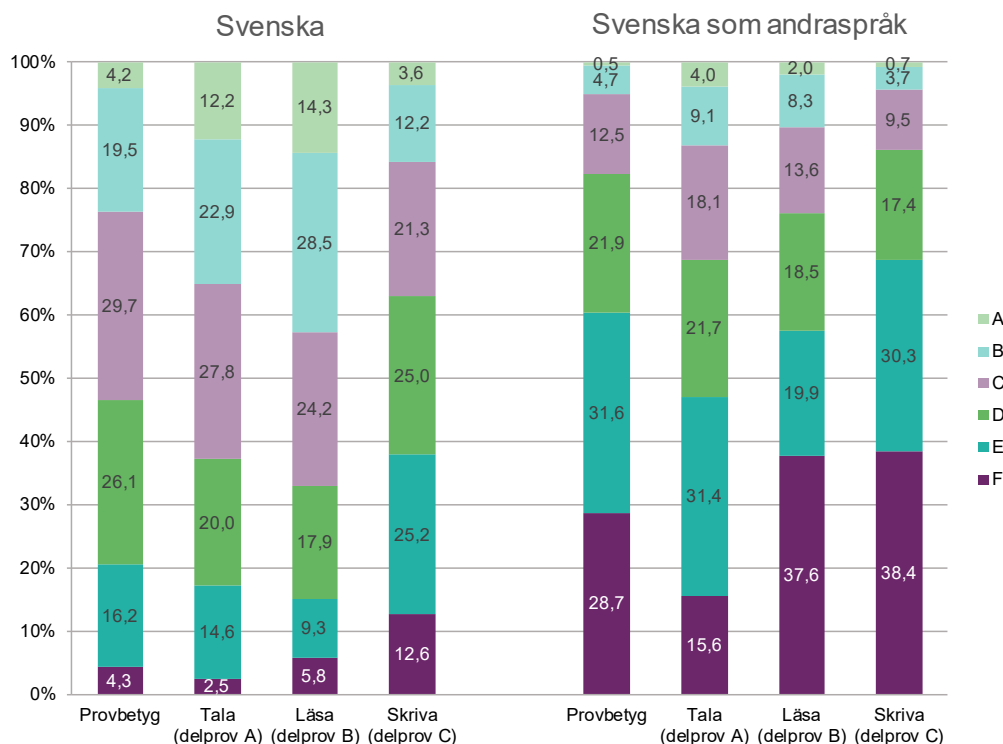
Drygt 13 procent av eleverna i årskurs 6, motsvarande ungefär 14 900 elever, följer kursplanen i svenska som andraspråk enligt vad skolorna angivit i samband med rapporteringen av de nationella proven. För 99 elever saknas uppgift om de följt kursplanen för svenska eller svenska som andraspråk.

I årskurs 6 består det nationella provet i svenska och svenska som andraspråk av tre delprov: delprov A som prövar muntlig förmåga, delprov B som prövar läsförmåga och delprov C som prövar skriftlig förmåga. För att eleven ska få ett provbetyg behöver alla delprov vara genomförda. Bland eleverna som följer kursplanen i svenska har 95 procent deltagit på alla delprov. Motsvarande bland elever som följer kursplanen i svenska som andraspråk är 81 procent.

Närmare 96 procent av eleverna som följer kursplanen i svenska har uppnått kraven på provet och erhållit som lägst E i provbetyg. Bland eleverna som följer kursplanen i svenska som andraspråk är motsvarande andel 71 procent.

Både bland eleverna som följer kursplanen i svenska respektive kursplanen i svenska som andraspråk har störst andel uppnått A–E i delprov A som prövar den muntliga förmågan. För eleverna som följer kursplanen i svenska har minst andel elever uppnått A–E i delprov C, som prövar den skriftliga förmågan. För elever som följer kursplanen i svenska som andraspråk har nästan lika stora andelar uppnått A–E i både delprov B, som prövar läsförmåga, och i delprov C, som prövar den skriftliga förmågan. Diagram 3 visar resultaten för eleverna som följer kursplanen i svenska respektive svenska som andraspråk.

Diagram 3. Andel (procent) elever i årskurs 6 med respektive provbetyg och delprovsbetyg i svenska/svenska som andraspråk, läsåret 2017/18.

Flickor har uppnått godkända provbetyg (A–E) i högre grad än pojkar. Störst skillnad mellan flickors och pojkars resultat är det i delprov C som prövar elevernas skriftliga förmåga. Bland eleverna som följer kursplanen i svenska är det

94 procent av flickorna och 81 procent av pojkarna som klarat kraven för ett godkänt delprovsbetyg i delprov C. Bland elever som följer kursplanen i svenska som andraspråk är skillnaden något större, 71 procent med godkända delprovsbetyg i delprov C bland flickorna och 54 procent bland pojkarna.

Årskurs 9

Närmare 15 procent av eleverna i årskurs 9, motsvarande närmare 15 900 elever, följer kursplanen i svenska som andraspråk enligt vad skolorna angivit i samband med rapporteringen av de nationella proven. För 101 elever saknas uppgift om de följt kursplanen för svenska eller svenska som andraspråk.

Liksom i årskurs 6 består det nationella provet i svenska och svenska som andraspråk i årskurs 9 av tre delprov: delprov A som prövar muntlig förmåga, delprov B som prövar läsförmåga och delprov C som prövar skriftlig förmåga.

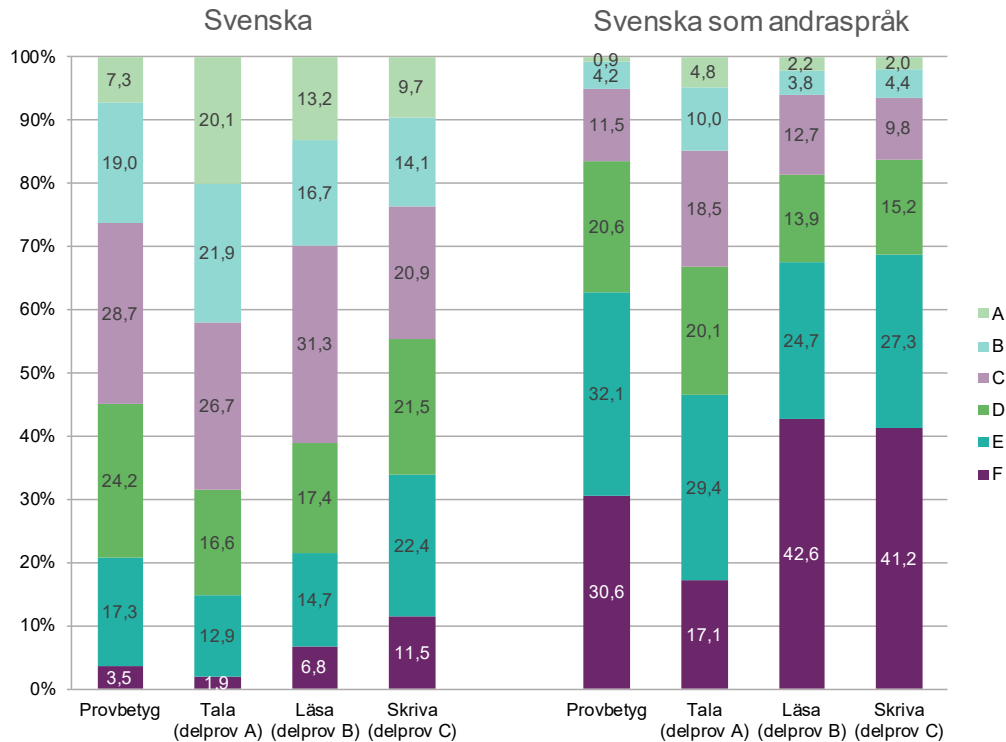
För att eleven ska få ett provbetyg behöver alla delprov vara genomförda. Bland eleverna som följer kursplanen i svenska har 83 procent deltagit i alla delprov. Motsvarande andel bland eleverna som följer kursplanen i svenska som andraspråk är 71 procent. I underlaget till statistiken är andelen elever som rapporterats in som ”eleven ej deltagit” märkbar för resultaten i delprov C.⁶ Det innebär alltså att ett provbetyg inte har kunnat beräknas och rapporteras in för dessa elever.

Bland eleverna som följer kursplanen i svenska har 97 procent uppnått kraven på provet och erhållit som lägst E i provbetyg. Bland eleverna som följer kursplanen i svenska som andraspråk är motsvarande andel 69 procent.

Både bland eleverna som följer kursplanen i svenska respektive kursplanen i svenska som andraspråk har störst andel uppnått A–E i delprov A som prövar den muntliga förmågan. För elever som följer kursplanen i svenska har minst andel elever uppnått kraven i delprov C, som prövar den skriftliga förmågan. I svenska som andraspråk är andelen elever som uppnått A–E minst i delprov B som prövar elevernas läsförmåga.

⁶ Närmare 15 procent av eleverna som följer kursplanen i svenska respektive drygt 24 procent av eleverna som följer kursplanen i svenska som andraspråk har rapporterats in som ”eleven ej deltagit” i delprov C.

Diagram 4. Andel (procent) elever i årskurs 9 med respektive delprovsbetyg och provbetyg i svenska och svenska som andraspråk läsåret 2017/18.

Flickor har i högre grad än pojkar uppnått godkända delprovsbetyg (A–E) i de olika delproven. Störst skillnad mellan flickors och pojkars resultat är det i delprov C som prövar elevernas skriftliga förmåga. Bland eleverna som följer kursplanen i svenska är det 93 procent av flickorna och 84 procent av pojkarna som klarat kraven för ett godkänt delprovsbetyg i delprov C. Bland elever som följer kursplanen i svenska som andraspråk är skillnaden något större, 66 procent med godkända delprovsbetyg i delprov C bland flickor och 54 procent bland pojkar. Minst är skillnaden i delprovet som prövar den muntliga förmågan.

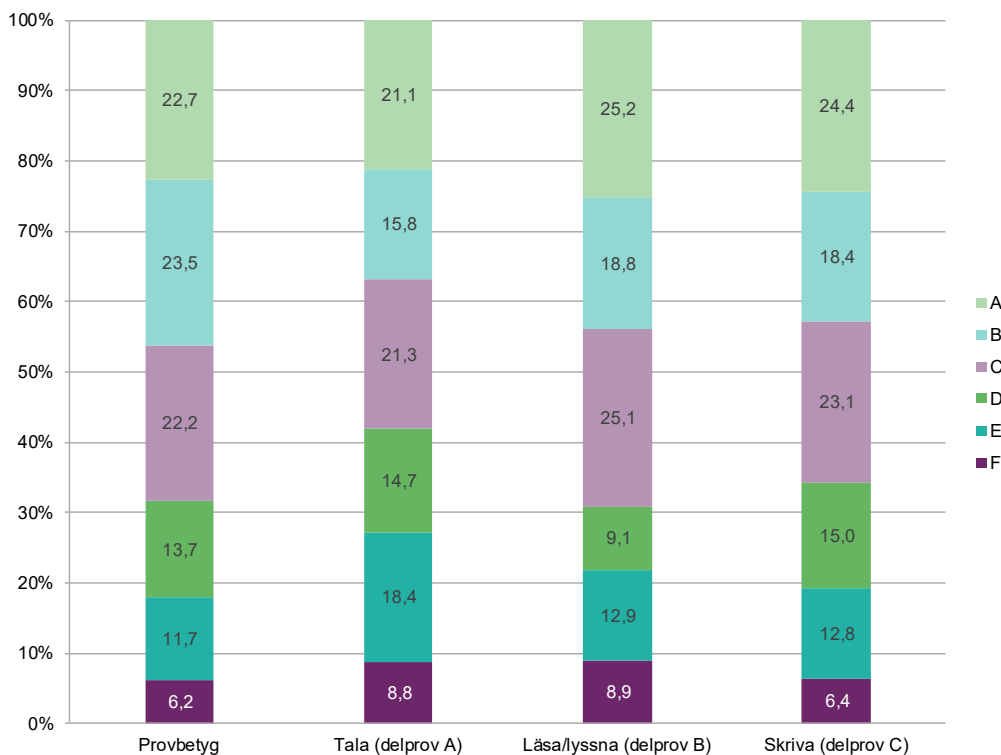
Resultat på proven i engelska

Årskurs 6

I årskurs 6 består de nationella proven i engelska av tre delprov: delprov A som prövar muntlig förmåga, delprov B som prövar receptiv förmåga (att läsa och lyssna) och delprov C som prövar skriftlig förmåga. För att eleven ska få ett provbetyg behöver alla delprov vara genomförda. Av eleverna i årskurs 6 har 94 procent deltagit på alla delprov i engelska.

Närmare 94 procent av eleverna som deltagit har uppnått kraven för provet i engelska och erhållit som lägst E i provbetyg. Ungefär lika stora andelar elever har uppnått A–E i delprov A, som prövar muntlig förmåga, och i delprov B, som prövar receptiv förmåga. Resultaten för provbetyget och de olika delproven visas i diagram 5.

Diagram 5. Andel (procent) elever i årskurs 6 med respektive provbetyg och delprovsbetyg i engelska läsåret 2017/18.

Det är inte några större skillnader mellan flickors och pojkars resultat i de olika delproven i engelska. I delprov A och B, har pojkar uppnått godkända provresultat (A–E) i något högre grad än flickor. I delprov C har flickor uppnått godkända provresultat i högre grad än pojkar.

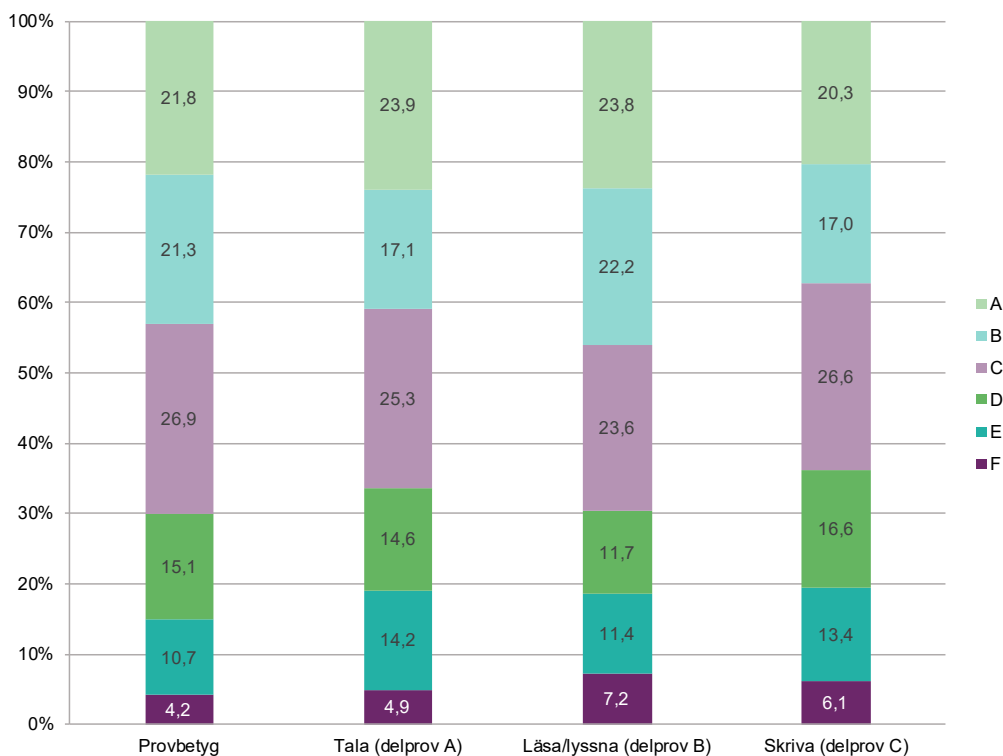
Årskurs 9

Liksom i årskurs 6 består det nationella provet i engelska i årskurs 9 av tre delprov: delprov A som prövar muntlig förmåga, delprov B som prövar receptiv förmåga (att läsa och lyssna) och delprov C som prövar skriftlig förmåga.

För att eleven ska få ett provbetyg behöver alla delprov vara genomförda. Av eleverna i årskurs 9 har 79 procent deltagit på alla delprov i engelska. I underlaget till statistiken är andelen elever som rapporterats in som ”eleven ej deltagit” märkbar för resultaten i delprov B och i delprov C.⁷ Det innebär alltså att ett provbetyg inte har kunnat beräknas och rapporteras in för dessa elever.

Närmare 96 procent av eleverna i årskurs 9 har uppnått kraven för provet i engelska och erhållit som lägst E i provbetyg. Störst andel som uppnått kraven är det i delprovet som prövar elevernas muntliga förmåga, delprov A. Minst andel som uppnått kraven är det i delprov B, som prövar receptiv förmåga. Diagram 6 visar resultaten för respektive delprov.

Diagram 6. Andel (procent) elever i årskurs 9 med respektive delprovsbetyg och provbetyg i engelska läsåret 2017/18.

⁷ Närmare 18 procent av eleverna har rapporterats in som ”eleven ej deltagit” i delprov B och omkring 14 procent av eleverna har rapporterats in som ”eleven ej deltagit” i delprov C.

Det är inte några större skillnader mellan flickors och pojkars resultat i de olika delproven i engelska. Flickor har i något högre grad än pojkar uppnått kraven för delproven. Skillnaden är som störst i delprov C, där 95 procent av flickorna och 93 procent av pojkarna uppnått kraven för lägst E i delprovsbetyg.

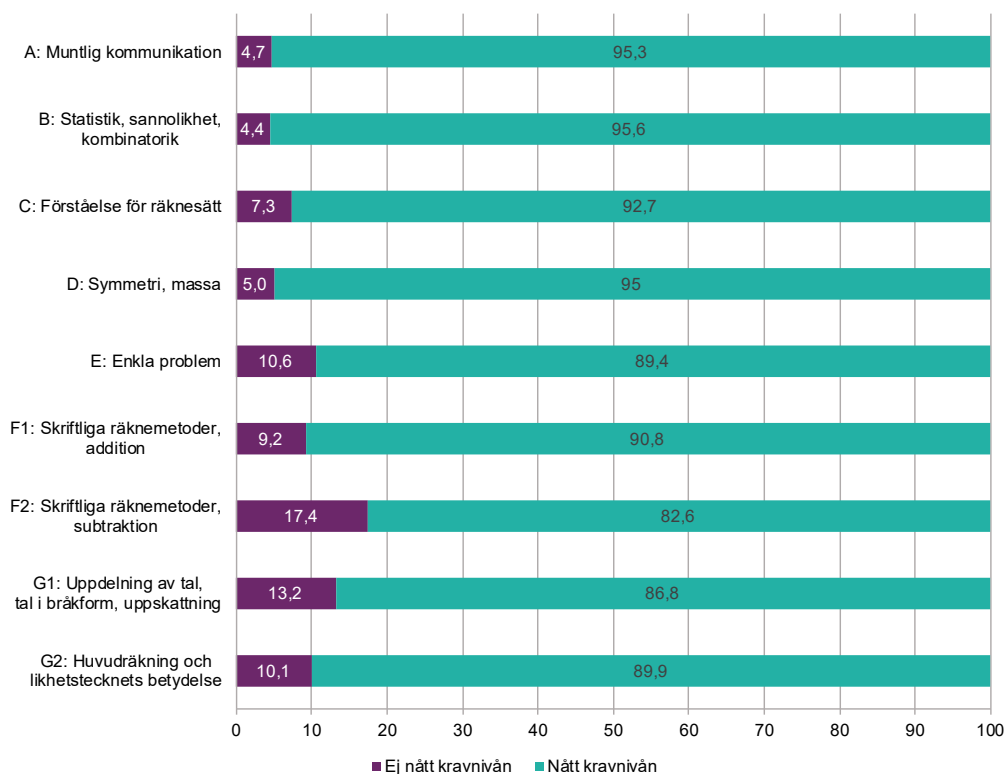
Resultat på proven i matematik

Årskurs 3

I årskurs 3 består det nationella provet i matematik av sju delprov. Läsåret 2015/16 delades delprov F och G upp i redovisningen i F1 och F2 respektive G1 och G2. Detta gjordes i syfte att ytterligare tydliggöra inom vilka områden som eleverna hade uppnått kravnivån eller inte. Omkring 96 procent av eleverna i årskurs 3 har deltagit i alla delprov i matematik.

Av de elever som deltagit i de olika delproven varierar andelen som uppnått kravnivån mellan 83 och 96 procent. Andelen som uppnått kravnivån är störst i det delprov som prövar statistik, sannolikhet och kombinatorik. Minst andel elever som har uppnått kravnivån är det i delprovet som prövar skriftliga räknemetoder, subtraktion. Diagram 7 visar resultaten för respektive delprov.

Diagram 7. Andel (procent) elever i årskurs 3 som uppnått kravnivån för de olika delproven i matematik, av de elever som deltagit i respektive delprov läsåret 2017/18.

Det är inte några större skillnader mellan flickors och pojkars resultat i de olika delproven. Störst skillnad är det i delprov F2 som handlar om skriftliga räknemetoder, subtraktion. Här har 84 procent av flickorna och 82 procent av pojkarna uppnått kravnivån.

Årskurs 6

I årskurs 6 består det nationella provet i matematik av fem delprov som tillsammans prövar de förmågor som anges i kursplanen. De matematiska förmågorna prövas i samtliga delprov och därmed ges inga delprovsbetyg i ämnet. För att eleven ska få ett provbetyg behöver alla delprov vara genomförda. Av eleverna i årskurs 6 har 94 procent deltagit i alla delprov.

Omkring 89 procent av eleverna har uppnått kraven för provet i matematik och erhållit som lägst E i provbetyg. Diagram 8 visar fördelningen av provbetyg för alla som deltagit och för flickor respektive pojkar i årskurs 6.

Diagram 8. Andel (procent) flickor och pojkar i årskurs 6 med respektive provbetyg i matematik läsåret 2017/18.

Provresultaten skiljer sig inte så mycket mellan flickor och pojkar. Flickor har i något högre grad uppnått godkända provbetyg (A–E) än pojkar.

Årskurs 9

Under vårterminen fanns indikationer på att vissa av de nationella delproven i årskurs 9 hade varit åtkomliga på förhand. Skolverket rekommenderade då att skolan skulle använda ersättningsprov om man fick kännedom om att provet eller delar av provet blivit känt bland eleverna på skolan. Resultaten från ersättningsprov samlas inte in. Istället gavs instruktionen vid insamling av resultaten att ange att ”eleven ej deltagit”, vilket syftar på att ordinarie prov inte använts.

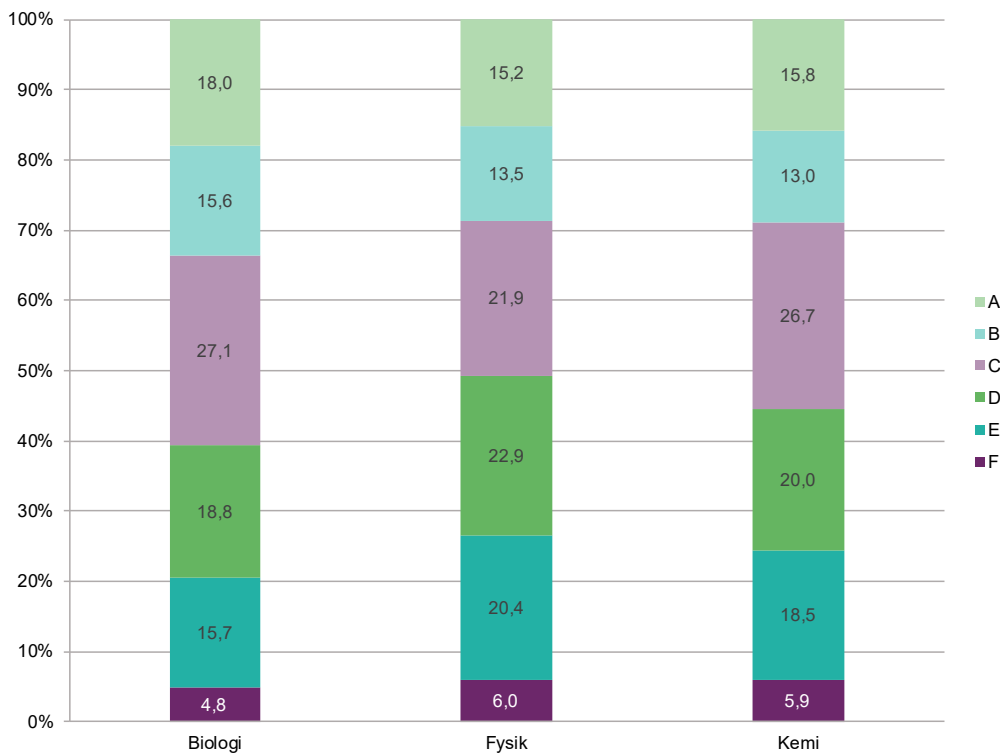
För provbetyget i matematik är den totala andelen elever som har rapporterats in som ”eleven ej deltagit” så stor (närmare 76 procent) att resultaten inte kan publiceras med den kvalitet som gäller för officiell statistik enligt 3 a § lagen (2001:99) om den officiella statistiken.

Resultat på proven i naturorienterande ämnen i årskurs 9

Varje skolenhet ska genomföra nationella prov i ett av ämnena biologi, fysik eller kemi. Det betyder att ungefär en tredjedel av alla elever blir tilldelade provet i biologi och ungefär lika många i fysik respektive kemi. Proven i de naturorienterande ämnena består av fyra delprov inom respektive ämne. I de olika delproven bedöms olika förmågor och elevernas prestationer på delproven räknas samman till ett provbetyg. För att eleven ska få ett provbetyg behöver alla delprov vara genomförda. Omkring 89 procent av eleverna har deltagit i alla delprov i biologi och omkring 87 procent av eleverna har deltagit i alla delprov i fysik respektive i kemi.

I biologi har 95 procent av eleverna uppnått kraven och erhållit minst E i provbetyg. I både fysik och kemi är motsvarande andelar 94 procent. Diagram 9 visar resultaten för respektive prov. Jämförelser i resultaten mellan olika ämnen bör undvikas eftersom kursplanerna som proven utgår ifrån skiljer sig åt mellan ämnena.

Diagram 9. Andel (procent) elever i årskurs 9 med respektive provbetyg i biologi, fysik eller kemi läsåret 2017/18.

Det är en något större andel flickor än pojkar som uppnått kraven för lägst E i provbetyg i alla tre proven. I biologi har närmare 97 procent av flickorna och 94 procent av pojkarna uppnått godkänt provbetyg (A–E), i fysik 95 procent av

PM
Dokumentdatum: 2018-11-29
Dnr: 2018:1619, 2018:1620,
2018:1621
20 (25)

Skolverket

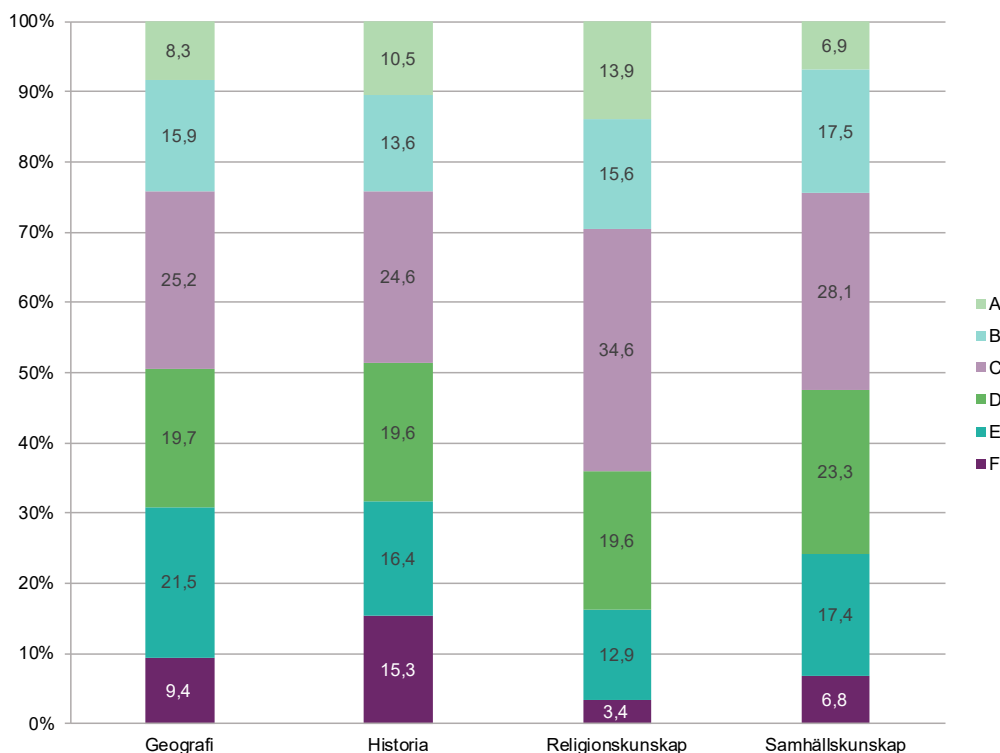
flickorna och 93 procent av pojkarna och i kemi 96 procent av flickorna och 93 procent av pojkarna.

Resultat på proven i samhällsorienterande ämnen i årskurs 9

Varje skolenhet ska genomföra nationella prov i ett av ämnena geografi, historia, religionskunskap eller samhällskunskap. Det betyder att ungefär en fjärdedel av alla elever blir tilldelade provet i geografi och ungefär lika många i historia, religionskunskap respektive samhällskunskap. Proven i de samhällsorienterande ämnena består av två delprov i respektive ämne. I de olika delproven bedöms olika förmågor och elevernas prestationer på delproven räknas samman till ett provbetyg. För att eleven ska få ett provbetyg behöver alla delprov vara genomförda. Mellan 90 och 91 procent av eleverna har deltagit i respektive prov.

I geografi har 91 procent av eleverna som deltagit uppnått kraven på provet och erhållit minst provbetyget E, i historia 85 procent, i religionskunskap 97 procent och i samhällskunskap 93 procent. Diagram 10 visar provbetygen för respektive prov. Jämförelser i resultaten mellan olika ämnen bör undvikas eftersom kursplanerna som proven utgår från, skiljer sig åt mellan ämnena.

Diagram 10. Andel (procent) elever i årskurs 9 med respektive provbetyg i geografi, historia, religionskunskap eller samhällskunskap läsåret 2017/18.

I samtliga samhällsorienterande ämnen är det en större andel flickor än pojkar som uppnått kraven för lägst provbetyg E. I geografi har 92 procent av flickorna och 89 procent av pojkarna uppnått godkänt provbetyg (A–E), i historia 87 procent av flickorna och 83 procent av pojkarna, i religionskunskap 98 procent av flickorna

PM
Dokumentdatum: 2018-11-29
Dnr: 2018:1619, 2018:1620,
2018:1621
22 (25)

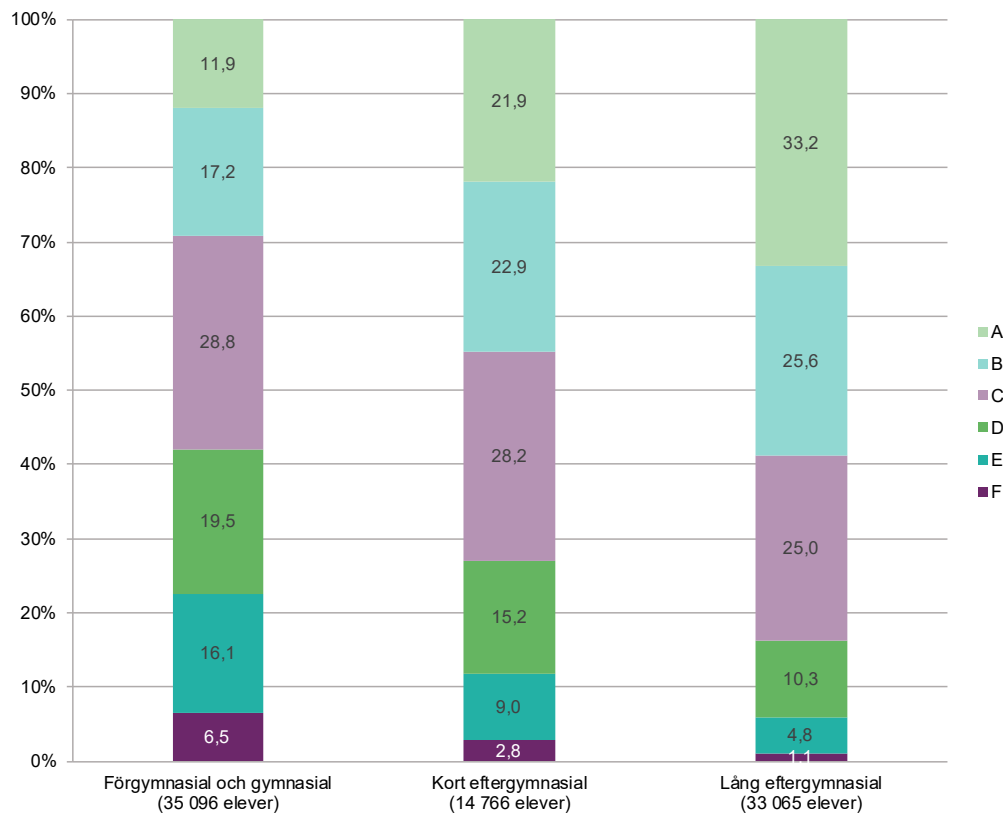
Skolverket

och 95 procent av pojkarna och i samhällskunskap 95 procent av flickorna och
91 procent av pojkarna.

Resultaten utifrån olika bakgrundsfaktorer

I den officiella statistiken redovisas resultaten på de nationella proven även uppdelat på olika bakgrundsfaktorer. Föräldrarnas högsta utbildningsnivå och tiden för när elever som är födda utomlands har påbörjat sin skolgång i Sverige, är exempel på faktorer som visar generella skillnader i elevernas resultat.⁸ Diagram 11 visar resultaten i engelska för elever i årskurs 9 vars föräldrar har olika lång utbildning.

Diagram 11. Andel (procent) elever i årskurs 9 med respektive provbetyg i engelska utifrån föräldrarnas utbildningsnivå, läsåret 2017/18.

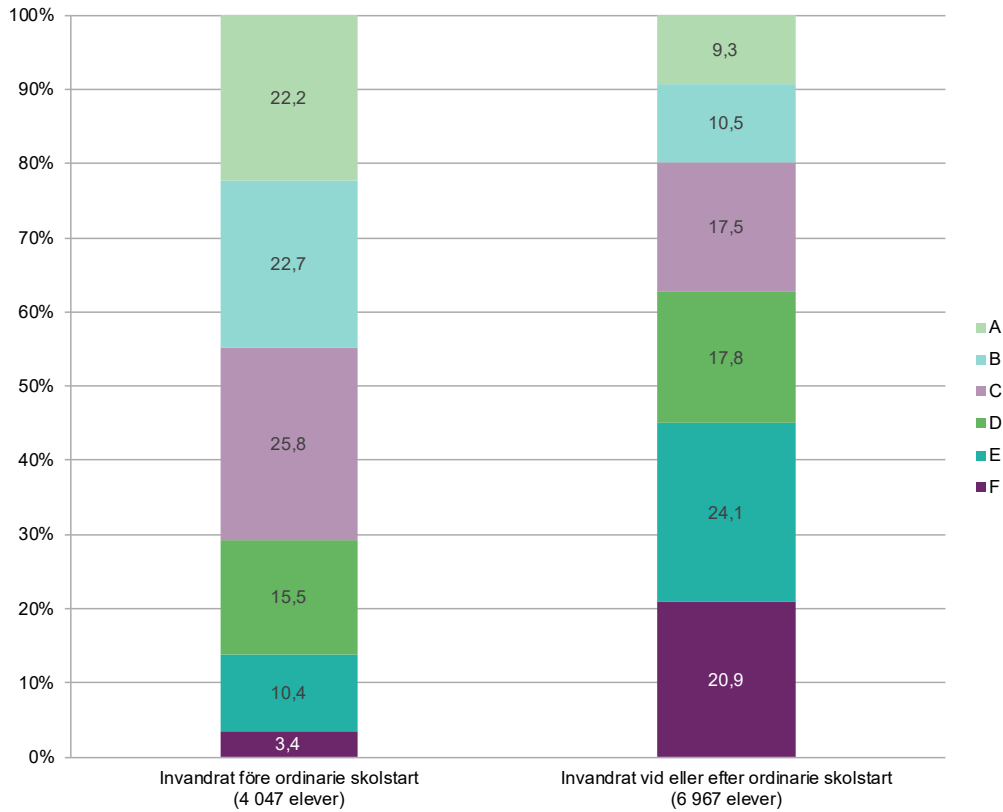

Diagrammet visar att resultaten på provet i engelska varierar beroende på föräldrarnas utbildningsnivå. Eleverna vars föräldrar har kortare utbildning har generellt lägre resultat än elever vars föräldrar har en längre utbildning.

Även tiden i Sverige spelar roll för elevernas genomsnittliga resultat. I diagram 12 visas resultaten i engelska för elever i årskurs 9 som varit olika lång tid i Sverige.

⁸ För vidare läsning om faktorer påverkan på elevernas resultat och förutsättningar för att prestera i skolan, se bl.a. Skolverket (2018) *Analyser av familjebakgrundens betydelse för skolresultaten och skillnader mellan skolor*. Rapport 467.

Diagram 12. Andel (procent) elever i årskurs 9, som är födda utomlands, med respektive provbetyg i engelska utifrån elevens tid i Sverige, läsåret 2017/18.

Diagrammet visar att resultaten på provet i engelska generellt är lägre för de elever som har varit en kortare tid i Sverige.

Statistikredovisningen på skolverkets webbplats

Vill du se de aktuella tabellerna där uppgifterna är hämtade från så hittar du dem på Skolverkets webbplats www.skolverket.se

Skolverket › Statistik › Sök statistik om förskola, skola och vuxenutbildning

På Skolverkets webbplats redovisas resultaten för riket, län-, kommun-, huvudman- och skolenhetsnivå.

Mer om proven

Mer information om nationella prov finns att läsa på Skolverkets webbplats www.skolverket.se/undervisning/grundskolan/nationella-prov-i-grundskolan

De nationella proven konstrueras på uppdrag av Skolverket vid flera av landets universitet och högskolor. På respektive lärosätes webbplats finns mer information om konstruktion och resultat från de nationella proven:

Svenska och svenska som andraspråk, årskurs 3, 6 och 9:
www.natprov.nordiska.uu.se

Matematik, årskurs 3, 6 och 9:
www.su.se/primgruppen/matematik

Engelska, årskurs 6 och 9:
https://nafs.gu.se/prov_engelska/grundskolan

Naturorienterande ämnen, årskurs 9:
<http://www.edusci.umu.se/np/nap>

Samhällsorienterande ämnen, årskurs 9:
<https://ips.gu.se/forskning/forskningsprojekt/samhallskunskap>